

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ กรรมวิธีการผลิตไลโคปีนสดจากมะเขือเทศพันธุ์พื้นเมืองเพื่อใช้เสริมในเส้นบะหมี่แห้ง

ผู้วิจัย กานดาดี โนชัย

ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการเกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิรภา พงษ์จันทา   ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการผลิตไลโคปีนสดจากมะเขือเทศพันธุ์พื้นเมืองเพื่อใช้เสริมในผลิตภัณฑ์เส้นบะหมี่แห้ง ทำการวิเคราะห์สมบัติทางเคมีและกายภาพของมะเขือเทศพันธุ์พื้นเมือง 5 พันธุ์ คือ พันธุ์พื้นเมืองเบอร์ 1 พันธุ์พื้นเมืองเบอร์ 2 พันธุ์เพชรชมพู พันธุ์สีดาส้มดำ และพันธุ์อูเป้อ ผลการศึกษาพบว่า มะเขือเทศพันธุ์อูเป้อมีค่าความเป็นสีแดง เท่ากับ 23.84 และปริมาณไลโคปีน เท่ากับ 67.61 มิลลิกรัมต่อ 100 กรัมน้ำหนักแห้ง สูงสุด จึงคัดเลือกไปศึกษาวิธีการผลิตไลโคปีนสด ผลการศึกษา พบว่า วิธีการผลิตไลโคปีนที่เหมาะสม คือการลวกที่อุณหภูมิ 95 องศาเซลเซียส นาน 5 นาที และแยกเมล็ดมะเขือเทศด้วยเครื่องแยกแบบเกลียวหมุน ก่อนนำมาย่อยต่อเนื่องด้วยเอนไซม์เพคตินเอสเอร์วอลละ 0.2 นาน 60 นาที และเอนไซม์เซลลูเลสเอร์วอลละ 0.3 นาน 120 นาที ณ อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส ได้ผลผลิตไลโคปีนสดที่มีปริมาณไลโคปีนสูงสุด คือ 342.92 มิลลิกรัมต่อ 100 กรัมน้ำหนักแห้ง และมีค่าการคืนกลับได้ของปริมาณไลโคปีนร้อยละ 65.55 ไลโคปีนสดที่ผลิตได้มีอายุการเก็บในถุงอูมิเนียมฟอยล์ที่อุณหภูมิต่ำกว่า 10 องศาเซลเซียส นาน 2 สัปดาห์ นำไลโคปีนสดที่ได้มาเสริมในเส้นบะหมี่แห้งที่ระดับร้อยละ 0 5 10 15 และ 20 ของน้ำหนักแป้งสาลี พบว่า เส้นบะหมี่แห้งเสริมไลโคปีนสดที่ระดับร้อยละ 15 มีคุณภาพการหุงต้มและเค้าโครงลักษณะเนื้อไม่แตกต่างจากสิ่งทดลองควบคุม โดยได้รับคะแนนความชอบด้านค่าสีสูงสุดจากผู้ทดลองชิมจำนวน 30 คน และผู้บริโภคนจำนวน 100 คน ให้การยอมรับและตัดสินใจซื้อร้อยละ 90.67 การทำนายอายุการเก็บเส้นบะหมี่แห้งเสริมไลโคปีนที่บรรจุในถุงลามิเนตโอเรียทโพลีโพรพิลีนและโพลีเอทิลีนชนิดหนาแน่นต่ำเชิงเส้น พบว่าสามารถเก็บที่อุณหภูมิ 30 ± 5 องศาเซลเซียส ได้นาน 9 เดือน แต่คุณภาพของเส้นบะหมี่แห้งมีแนวโน้มลดลงตามระยะเวลาการเก็บที่เพิ่มขึ้น โดยการเก็บเส้นบะหมี่แห้งในสภาวะที่บ่มแสงมีความเสถียรมากกว่าการเก็บในสภาวะที่มีแสงส่องผ่าน

Thesis Title Fresh Lycopene Production from Local Tomato Varieties for Dried Noodle Supplementation

Author Kandawadee Nochai

Degree Master of Science (Agricultural Technology)

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Jirapa Pongjanta Thesis Advisory Chairperson

ABSTRACT

The objective of this research was to investigate the production of fresh lycopene from local tomato varieties in order to be supplemented in dried noodle product. Physico-chemical properties of 5 local tomato varieties, namely local number 1., local number 2., Phetsompoo, Srida and Eepuea were analyzed. The physico-chemical results revealed that Eepuea variety had the highest redness color (a^* 23.84) and lycopene content (67.61 mg/100g db.), thus it was selected for fresh lycopene production. The result on the fresh lycopene production suggested that an optimum extraction process involved of blanching fresh tomato at 95°C for 5 min and separating seeds by a screw press. Then, the obtained pulp was continuously hydrolyzed at 50°C with 0.2% pectinase enzyme for 60 min and followed by the 0.3% cellulase enzyme for 120 min. The process yield contained of 342.92 mg/ 100 g db. of lycopene content with 65.55% lycopene recovery from the fresh tomato. The shelf life of the fresh lycopene in aluminum foil was 2 weeks at below 10°C of storage room. The fresh lycopene was supplemented in dried noodle at 0, 5, 10, 15 and 20% by weight of wheat flour. Results revealed that the dried noodle supplemented with 15% of fresh lycopene was not statistically different from the control on cooking quality and a texture profile which was received the highest scores for color acceptability by 30 panelists. In addition, 90.67% of hundred consumers were accepted and decided to purchase (90 g/15baht) the product. The predicted shelf-life of the dried noodle with lycopene supplemented was 9 months in laminate bags at room temperature (30±5°C). Moreover, the dried noodle quality was more stable in dark place than in light of storage conditions.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ ประสบความสำเร็จด้วยดีโดยความกรุณาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาทุกท่านขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภา พงษ์จันตา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ช่วยให้ข้อคิดและคำแนะนำในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ ตลอดจนตรวจแก้ไขสมบรูณ์ รวมไปถึงได้ให้การอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย จอมดวง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาวิตร มีจ้อย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ จิตรเจริญ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.วิรัตน์ อัมพันธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีสุม ชูด้วง กรรมการตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ ทำให้เป็นประโยชน์ในการเพิ่มเติมรายละเอียดให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ที่สนับสนุนทุนการศึกษาระดับปริญญาโท และการดำเนินการวิทยานิพนธ์

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ คุณพ่อประพันธ์ ว่องวงศ์อารี และคุณแม่ณภัรต์ โนชัย ผู้ให้กำเนิดสอนให้เห็นคุณค่าทางการศึกษา และสนับสนุนให้ศึกษาจนสำเร็จในระดับปริญญาโท รวมถึงญาติพี่น้องทุกคนในครอบครัว ที่คอยอบรมสั่งสอนและให้กำลังใจ ขอขอบคุณอาจารย์ พี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ นักศึกษาปริญญาโท รวมถึงบุคลากรที่สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตรทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือ และอีกหลายท่านที่ไม่ได้เอ่ยนามที่คอยให้คำแนะนำตลอดการศึกษา